

บทที่ 5

สรุป ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในบทข้างต้นเกี่ยวกับมาตรการควบคุมผู้แพร่เชื้อเอชไอวีและปัญหาอันเกิดจากการนำเอามาตรการทางกฎหมายมาใช้ จะเห็นได้ว่ามาตรการในการควบคุมผู้แพร่เชื้อเอชไอวีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันทั้งมาตรการทางสาธารณสุขและมาตรการทางกฎหมายไม่สามารถที่จะนำมาใช้กับการควบคุมโรคเอชไอวีได้ถึงแม้ว่าในส่วนของการสาธารณสุขนั้นรัฐจะทุ่มเทงบประมาณลงไปเป็นจำนวนมากก็ตาม โดยดูจากจำนวนของผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าสาเหตุของการแพร่เชื่อนั้นมาจากการขาดความรับผิดชอบและการให้ความร่วมมือโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากกลุ่มผู้ติดเชื้อ เช่น กลุ่มผู้กระทำการค้าประเวณี ผู้ที่ล่าส่อนทางเพศ เป็นต้น นอกจากนี้มาตรการทางกฎหมายที่ใช้อยู่ก็ยังมีข้อบกพร่อง เช่น ความไม่ทันสมัยและมีช่องว่างในการนำกฎหมายมาบังคับใช้ จึงทำให้กฎหมายนำมาใช้ในขณะนี้ไม่มีประสิทธิภาพต่อการควบคุมโรคเอชไอวี ซึ่งผู้เขียนจะขอสรุปมาตรการทางกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนี้และข้อเสนอแนะบางประการ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523

ตามที่มีการประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2529) ที่กำหนดให้โรคเอชไอวีเป็นโรคที่ต้องแจ้งความ ทำให้บุคคลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในมาตรา 7 มีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งไปยังเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพบว่ามีผู้ติดเชื้ออยู่ในสถานที่ที่ตนรับผิดชอบอยู่ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้นั้นก็ไม่มีควมรัดกุมเพียงพอในการให้ความปลอดภัยเกี่ยวกับความลับของผู้ติดเชื้อ จึงทำให้ความลับของผู้ติดเชื้อถูกเปิดเผยและก่อให้เกิดความเสียหายตามมาทั้งต่อตัวผู้ติดเชื้อเองและครอบครัวของผู้ติดเชื้อ นอกจากนี้เมื่อมีการแจ้งความดังกล่าวแล้วรัฐก็ไม่มีมาตรการใดที่จะเข้ามาให้ความช่วยเหลือกับผู้ติดเชื้อที่ถูกแจ้งเหล่านั้น การแจ้งความตามมาตรา 7 นี้จึงไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ ทำให้ต้องมีกรยกเลิกประกาศฉบับดังกล่าวนี้และกำหนดให้โรคเอชไอวีเป็นเพียงโรคติดต่อธรรมดาที่ไม่สามารถนำเอามาตรการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้มาใช้ได้เลย

2. ประมวลกฎหมายอาญา

กฎหมายฉบับนี้ก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของแพทย์ในการควบคุมผู้แพร่เชื้อเอชไอวี คือ แพทย์ไม่สามารถตรวจเลือดผู้ป่วยเพื่อหาเชื้อเอชไอวีก่อนทำการรักษาได้ เพราะจะทำให้แพทย์มีความผิดฐานละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้ป่วย นอกจากนี้แพทย์ยังอาจมีความผิดฐานเปิดเผยความลับตามมาตรา 323 ได้ เนื่องจากการที่แพทย์แจ้งผลการตรวจเลือดไปยังกระทรวงสาธารณสุขนั้นแม้ว่าการแจ้งของแพทย์จะกระทำตามหนังสือของปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่กำหนดให้แพทย์ที่ตรวจพบเชื้อในผู้ป่วยจะต้องทำเป็นรายงานตามแบบที่กำหนดก็ตาม แต่หนังสือดังกล่าวไม่ได้บอกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่จะทำให้แพทย์มีอำนาจกระทำได้โดยไม่มี ความผิดฉะนั้นแพทย์จึงมีความผิดตามมาตรา 323 นอกจากนี้ปัญหาการทำแท้งในหญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีก็สร้างความหนักใจในการปฏิบัติงานให้กับแพทย์มากเช่นกัน เพราะกฎหมายไม่อนุญาตให้แพทย์สามารถทำแท้งให้กับหญิงได้แม้ว่าหญิงจะร้องขอและให้ความยินยอมก็ตาม ซึ่งถ้าแพทย์ไม่ทำแท้งให้หญิงนั้นก็จะต้องหันไปทำแท้งในสถานที่ที่ไม่สมควร อันอาจก่อให้เกิดอันตรายกับหญิงนั้นได้ ในส่วนของผู้ติดเชื้อที่มีเจตนาแพร่เชื้อเอชไอวีก็เช่นกันประมวลกฎหมายอาญา ยังไม่ได้มีบทบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวกับการลงโทษผู้ที่มีเจตนาแพร่เชื้อเอชไอวีจึงทำให้เกิดปัญหาในการนำมาบังคับใช้ได้ในอนาคต

3. พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503

สาเหตุที่สำคัญที่มีผลต่อการแพร่เชื้อเอชไอวีอย่างมากในขณะนี้คือ การแพร่เชื้อทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ทำการค้าประเวณี ซึ่งแม้ว่ากฎหมายในปัจจุบันถือว่าการค้าประเวณีนั้นเป็นการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี แต่รัฐก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปควบคุมการกระทำความผิดอันเกิดจากบุคคลเหล่านี้ได้ เนื่องจากความบกพร่องของกฎหมายที่มีอยู่ยังเปิดโอกาสให้มีการค้าประเวณีกันได้โดยอยู่ในลักษณะแอบแฝงอยู่ตามสถานบริการต่างๆ เช่น โรงแรม ภัตตาคาร สถานอาบอบนวด เป็นต้น ซึ่งสถานที่เหล่านี้โดยสภาพแล้วไม่ใช่สถานที่ที่จะมีการค้าประเวณีแต่ก็ได้มีการใช้เป็นสถานที่ทำการค้าประเวณีกันเป็นจำนวนมากเพื่อหลบเลี่ยงความผิดตามกฎหมาย ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถที่จะเข้าไปจัดการกับการค้าประเวณีในลักษณะนี้ได้จึงทำให้โรคเอชไอวีนั้นสามารถที่จะแพร่ระบาดจากกลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากปัญหาต่างๆที่มีอยู่ในกฎหมายข้างต้น ผู้เขียนจึงใคร่ขอเสนอแนะว่าควรที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคเอชไอวีเพื่อควบคุมมิให้มีการแพร่เชื้อเอชไอวีขึ้นอย่างเร่งด่วน ซึ่งจะได้สามารถนำมาใช้ในการป้องกันและควบคุมโรคเอชไอวีให้ได้ผลยิ่งขึ้น รวมทั้งสร้างความมั่นใจให้กับบุคลากรทางการแพทย์ที่จะต้องปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อและให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้

ติดเชื้อเอชไอวีมากขึ้น สำหรับมาตรการที่ผู้เขียนจะขอเสนอให้มีการนำมาใช้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ มีดังนี้

1. การกำหนดให้โรคเอดส์เป็นโรคที่ต้องแจ้งความและเป็นโรคติดต่ออันตราย

ควรมีการกำหนดให้โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อต้องแจ้งความและเป็นโรคติดต่ออันตรายเอาไว้เหมือนเดิมเพราะผู้เขียนเห็นว่าถ้าหากกำหนดให้โรคเอดส์เป็นโรคตามที่กำหนดแล้วจะมีส่วนช่วยให้สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้มาก แต่ด้วยเหตุที่โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่ไม่เหมือนกับโรคติดต่อชนิดอื่น ดังนั้นการจะนำเอามาตรการต่างๆ ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้มาใช้จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้กับโรคเอดส์โดยเฉพาะ มิฉะนั้นก็อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายได้อีกโดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการที่จะให้ความช่วยเหลือหลังจากที่มีการตรวจพบเชื้อเอชไอวี ซึ่งขั้นตอนในการตรวจหาเชื้อเอชไอวีนั้นจะต้องมีการกำหนดวิธีการตรวจ ผู้ที่จะทำการตรวจรวมถึงผู้ที่มีหน้าที่ต้องแจ้งความตามกฎหมายให้รักกุ่มยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการป้องกันความลับของผู้ติดเชื้อที่อาจจะถูกเปิดเผยได้อย่างที่เคยปรากฏมาแล้ว ซึ่งผู้เขียนขอเสนอร่างกฎหมายที่ควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมไว้ในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2523 ดังนี้

ก. บทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งความ

มาตรา 7ทวิ - ในกรณีที่ตรวจพบว่าผู้ที่เข้าทำการรักษาในสถานพยาบาลเป็นโรคเอดส์ ซึ่งเป็นโรคติดต่อตามมาตรา 7 ให้นำบุคคลดังกล่าวไปแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่

(1) แพทย์ผู้ทำการรักษา หรือ

(2) เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยเฉพาะจากสถาน

พยาบาลนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งความตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่

กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการแจ้งความโรคเอดส์

มาตรา 7ตรี - ในกรณีที่ผู้ป่วยตามมาตรา 7 ทวิ มีคู่สมรส ให้นำบุคคลตามมาตรา 7ทวิ (1)หรือ(2) แนะนำวิธีการปฏิบัติตัวที่จะป้องกันไม่ให้คู่สมรสได้รับเชื้อจากผู้ป่วย ถ้าพบว่าผู้ป่วยไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำดังกล่าวข้างต้นและอาจเป็นเหตุให้คู่สมรสได้รับเชื้อ บุคคลดังกล่าวข้างต้นมีอำนาจที่จะบอกกล่าวถึงการติดเชื้อของผู้ป่วยแก่คู่สมรสได้โดยไม่มีคามผิด "

มาตรา 7จัตวา " บทบัญญัติในมาตรา 8 , 9 , 10 , 11 มิให้นำมาใช้กับผู้ป่วยโรคเอดส์ เว้นแต่จะมีการกำหนดขึ้นไว้โดยเฉพาะตามที่รัฐมนตรีกำหนด "

ข. บทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือกับผู้ติดเชื้อเอดส์

หลังจากที่มีการกำหนดให้โรคเอดส์เป็นโรคที่ต้องแจ้งความและเป็นโรคติดต่ออันตรายแล้ว มาตรการที่จะต้องนำมาใช้ควบคู่กันก็คือการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ติดเชื้อเพราะว่าในปัจจุบันกฎหมายไม่ได้กำหนดการให้ความช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์เอาไว้หลังจากที่ทราบว่าผู้ใดติดเชื้อ จึงทำให้เกิดปัญหาในการใช้กฎหมายดังที่เคยปรากฏมาแล้วก่อนหน้านี้ ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาผู้เขียนจึงเห็นว่าจะต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการในการให้ความช่วยเหลือไว้ในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2523 นี้ด้วย ดังนี้

“เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งความจากบุคคลตามมาตรา 7 ทวิ แล้ว ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ติดเชื้อเอดส์นั้นไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ไม่ว่ากรณีใดๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับแจ้งนั้นขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความช่วยเหลือแล้วแต่กรณีไป”

2. การตรวจเลือด

2.1 การตรวจเลือดก่อนทำการรักษา

การตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอดส์ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนของการให้การรักษาพยาบาลของแพทย์ ดังนั้นการตรวจเลือดทุกครั้งแพทย์ผู้ตรวจจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ป่วยก่อนทุกครั้ง แต่เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันโรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่มีผู้ติดเชื้อจำนวนมากและแพทย์ไม่อาจทราบได้ว่าบุคคลใดนั้นมีเชื้อเอดส์แล้วบ้าง ซึ่งการให้การรักษาของแพทย์ในบางกรณี เช่น การผ่าตัด การรักษาบาดแผล เป็นต้น แพทย์จะต้องมีการสัมผัสเลือดของผู้ป่วยจึงมีความเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อมาก นอกจากนี้การที่แพทย์จะขอความยินยอมจากผู้ป่วยก่อนบางครั้งก็ไม่อาจจะทำให้รักษาได้ไม่ทัน แพทย์จึงทำการตรวจเลือดไปโดยไม่ได้รับความยินยอมก่อน ซึ่งทำให้แพทย์มีความผิดได้เพราะในปัจจุบันไม่มีกฎหมายบัญญัติให้แพทย์มีอำนาจทำได้ แต่ถ้ามุ่งเจตนาในการให้การรักษาของแพทย์แล้วจะเห็นได้ว่าแพทย์มีเจตนาที่จะช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์โดยการทำให้เชื้อเอดส์ขยายตัวให้ช้าลงซึ่งในระหว่างนั้นอาจจะมีการคิดค้นวัคซีนขึ้นมาแล้วก็ได้จึงถือว่าการตรวจเลือดของแพทย์น่าจะมีประโยชน์ต่อผู้ติดเชื้อเอดส์มากกว่า ดังนั้นในกรณีดังกล่าวผู้เขียนเห็นว่าควรที่จะต้องกำหนดให้มีมาตรการให้แพทย์สามารถที่จะทำการตรวจเลือดก่อนโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมได้โดยไม่มีผิด โดยอาจจะทำด้วยการเพิ่มเติมร่างที่ผู้เขียนขอเสนอไว้เพื่อนำไปบัญญัติในพระราชบัญญัติโรคติดต่อหรือพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม ดังนี้

“การตรวจเลือดในผู้ป่วยที่เข้ามาทำการรักษาในสถานพยาบาลนั้น ผู้ใดกระทำก่อนได้รับความยินยอมจากผู้ป่วย ผู้นั้นมีความผิด เว้นแต่จะเป็นการให้การรักษาพยาบาลโดยผู้กระทำพิสูจน์ได้ว่าการที่ตนต้องตรวจเลือดนั้นเป็นการกระทำไปเพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่ได้รับการตรวจหรือกรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

ความยินยอมในวรรคแรกจะต้องปราศจากการหลอกลวง ช่มชู้ หรือวิธีการอันมิชอบ ประการอื่นและผู้ให้ความยินยอมนั้นจะต้องมีความสามารถในขณะที่ให้ความยินยอมด้วย "

2.2 การตรวจเลือกก่อนและหลังทำงาน

การเข้าทำงานในบริษัทเอกชน นายจ้างมีอำนาจที่จะต่อรองมากกว่าจึงสามารถที่จะกำหนดเงื่อนไขในการรับเข้าทำงานได้ตามความต้องการของนายจ้าง การตรวจหาเชื้อเอชไอวีเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่นายจ้างมักกำหนดไว้ในสัญญาจ้างว่าลูกจ้างทุกคนจะต้องผ่านการตรวจเลือกก่อนรับเข้าทำงาน ดังนั้นเพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองลูกจ้างที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการจ้างงาน รัฐควรที่จะมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขการจ้างงานหรือหลักเกณฑ์การรับเข้าทำงานของบริษัทเอกชนได้แม้ว่าการจ้างงานนั้นจะเป็นสัญญาที่เกิดจากความพึงพอใจของบุคคลสองฝ่ายหรืออาจจะทำให้เกิดความเสียหายด้านประโยชน์ทางธุรกิจก็ตาม เพราะการมีเชื้อเอชไอวีไม่ได้เป็นอุปสรรคในการทำงานของลูกจ้างแต่อย่างใด การตรวจเลือกก่อนและหลังทำงานจึงเป็นการกระทำที่เกินความจำเป็นและไม่ให้เป็นการนำเอาเหตุผลทางธุรกิจมาอ้างในการรับเข้าทำงาน ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรที่จะมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองลูกจ้างในกรณีดังกล่าวเพิ่มเติมไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 โดยมีร่างดังนี้

"ห้ามมิให้นายจ้างทำการตรวจเลือกเพื่อหาเชื้อเอชไอวีในบุคคลที่นายจ้างจะรับเข้าทำงานในทุกกรณี เว้นแต่นายจ้างจะพิสูจน์ได้ว่าหากได้รับบุคคลดังกล่าวเข้าทำงานแล้วจะเสี่ยงต่อการทำให้ผู้อื่นได้รับเชื้อเอชไอวี "

3. การทำแท้งในหญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี

ในปัจจุบันกฎหมายอนุญาตให้แพทย์สามารถที่จะทำแท้งให้กับหญิงมีครรภ์ได้เพียง 2 กรณีเท่านั้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 305 ไม่อนุญาตให้ทำแท้งในกรณีที่หญิงนั้นมีครรภ์ในขณะติดเชื้อเอชไอวีได้ โดยให้เหตุผลว่าการทำแท้งกรณีนี้ไม่ได้ช่วยให้หญิงนั้นหายจากการเป็นโรค จึงไม่เข้าช้อยกเว้นตามมาตรา 305(1) โดยการตีความคำว่า "สุขภาพ" ของหญิงเพียงแต่สุขภาพทางกายเท่านั้น ซึ่งผู้เขียนไม่เห็นด้วยควรที่จะต้องตีความให้หมายความรวมถึงสุขภาพทางจิตใจด้วยและควรเปิดโอกาสให้หญิงมีสิทธิที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับครรภ์ของตนเองมากขึ้น จึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญามาตรา 305 โดยเพิ่มประเด็นอนุญาตให้แพทย์สามารถทำแท้งให้หญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีได้ โดยขอเสนอร่างดังนี้

มาตรา 305 (3) - หญิงมีครรภ์ในขณะที่เป็นโรคติดต่ออันตราย อันอาจมีผลกระทบต่อทารกในครรภ์ของหญิง

การทำแท้งของแพทย์ตามวรรคแรก จะต้องได้รับความยินยอมจากหญิงและผู้ที่เห็นชอบซึ่งประกอบไปด้วย แพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่างน้อย 2 คน นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา "

4. ความผิดทางอาญาฐานแพร่เชื้อเอชไอวี

ความรับผิดทางอาญาฐานแพร่เชื้อเอชไอวีตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยยังไม่มีกรณีระบุไว้อย่างเด่นชัดเหมือนกับในต่างประเทศที่มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจน เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาในหลายมลรัฐที่ถือว่าการแพร่เชื้อเอชไอวีโดยวิธีการให้เลือดหรือมีเพศสัมพันธ์โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองมีเชื้อเอชไอวีถือว่ามี ความผิดตามกฎหมาย ดังนั้นประมวลกฎหมายอาญาของไทยจึงควรมีการบัญญัติเอาไว้ให้มีความชัดเจนเช่นกันเพื่อป้องกันปัญหาอันอาจเกิดจากการตีความในเรื่องเจตนา ซึ่งผู้เขียนใคร่ขอเสนอร่างไว้ดังนี้

- ผู้ใดกระทำให้ผู้อื่นได้รับเชื้อเอชไอวีไม่ว่าการกระทำนั้นจะกระทำด้วยวิธีใด โดยรู้อยู่แล้วว่าขณะนั้นตนเองมีเชื้อโรคเอชไอวีอันจะเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา ผู้นั้นมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่น -

4. การควบคุมการแพร่เชื้อเอชไอวีในกลุ่มผู้กระทำการค้าประเวณี

ในด้านของผู้กระทำการค้าประเวณีนั้นในปัจจุบันพระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณีได้กำหนดให้อาชีพนี้เป็นอาชีพที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่รัฐก็ไม่ได้มีนโยบายทางด้านมาตรการทางกฎหมายที่เด็ดขาดเพื่อที่จะควบคุมให้มีการค้าประเวณีเกิดขึ้น เพียงแต่กระทำโดยการป้องปรามจึงทำให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดจากผู้กระทำการค้าประเวณีมากนักทั้งๆที่ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอชไอวีนั้นมีที่มาจากผู้กระทำการค้าประเวณีเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่ารัฐควรที่ต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดกับผู้กระทำการค้าประเวณีมากขึ้น คงจะห้ามมิให้มีการค้าประเวณีเลยนั้นคงเป็นไปได้แน่เพราะจะทำให้มีการลักลอบค้าประเวณีมากขึ้นซึ่งจะยิ่งทำให้ปัญหาไม่ได้รับการแก้ไข แต่อาจจะกระทำโดยการให้ความสำคัญกับการตรวจร่างกายของผู้กระทำการค้าประเวณีมากขึ้นโดยอาจจะกำหนดให้มีจุดตรวจโดยเฉพาะขึ้นมาชุดหนึ่งซึ่งประกอบไปด้วยบุคคลจากหลายฝ่าย โดยขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นผู้ที่รู้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานบริการที่มีการค้าประเวณีมากที่สุด จากนั้นก็ให้อำนาจกับคณะทำงานในการที่จะเข้าไปทำการตรวจยังสถานบริการดังกล่าว ซึ่งถ้าหากว่ามีการตรวจพบว่าผู้กระทำการค้าประเวณีคนไหนมีเชื้อเอชไอวีแล้วก็ให้เจ้าหน้าที่ทำการให้คำแนะนำหรืออาจจะห้ามบุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีอีกต่อไปถ้าหากพบว่ามี การฝ่าฝืนก็ให้สามารถลงโทษตามกฎหมาย

หมายได้ แต่ทั้งนี้รัฐจะต้องมีการกำหนดมาตรการที่จะนำมารองรับผู้ที่ถูกห้ามมิให้ประกอบอาชีพค้าประเวณีด้วย โดยอาจจะทำโดยการให้การฝึกหัดอาชีพที่จะสามารถนำไปประกอบอาชีพอื่นเพราะไม่เช่นนั้นผู้กระทำการค้าประเวณีเหล่านี้ก็จะกลับไปกระทำการค้าประเวณีอีกเนื่องจากไม่มีความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพอื่นได้ นอกจากนี้รัฐยังจะต้องจัดหาสถานที่ที่จะสามารถรองรับบุคคลเหล่านี้เข้าทำงานหลังจากที่ได้มีการฝึกอาชีพแล้วด้วยเพราะว่าถ้าหากปล่อยให้ไปหางานทำเองก็อาจจะไม่มีใครรับบุคคลเหล่านี้เข้าทำงานแน่นอน

จะเห็นได้ว่ากฎหมายที่นำมาใช้ในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์นั้นปัจจุบันมีอยู่หลายฉบับ อีกทั้งวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมายก็มีความแตกต่างกัน การที่จะแก้ไขกฎหมายเหล่านี้ทั้งหมดจึงเป็นไปได้ยากและต้องใช้เวลาอันยาวนานจึงอาจทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ได้ผล ซึ่งก่อนหน้านี้ได้เคยมีการยกร่างพระราชบัญญัติโรคเอดส์¹ โดยคณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ กระทรวงสาธารณสุขและร่างดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว แต่ต่อมาได้มีการตั้งคณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติขึ้นในสมัยที่ นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้เนื่องจากไม่สอดคล้องกับนโยบายและสถานการณ์ในขณะนั้นที่ต้องการให้ความคุ้มครองผู้ติดเชื้อเอดส์ จึงมีมติให้กระทรวงสาธารณสุขระงับการเสนอร่างดังกล่าวนั้นเสียและเสนอว่าหากในอนาคตมีความจำเป็นจะต้องมีพระราชบัญญัติโรคเอดส์ควรร่างฉบับใหม่ที่เหมาะสม ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าสถานการณ์ของโรคเอดส์ในปัจจุบันนี้มีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะต้องมีการยกร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่ขึ้นมาใช้แทนกฎหมายที่มีอยู่หลายฉบับ เพื่อให้มาตรการในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่สิ่งที่รัฐจะต้องกระทำก่อนอย่างเร่งด่วนในขณะนี้ก็คือการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ทั้งทางด้าน การติดต่อ การระมัดระวังตัวที่จะไม่ได้รับเชื้อ ให้การศึกษาขั้นพื้นฐานกับผู้ที่ด้อยโอกาส ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกให้กับบุคคลทั่วไปให้เกิดการยอมรับในตัวของผู้ติดเชื้อเอดส์เพราะว่าถ้าหากทุกคนต่างก็ยอมรับผู้ติดเชื้อเอดส์ ไม่แสดงการรังเกียจแล้ว เมื่อผู้ติดเชื้อเอดส์เห็นว่าบุคคลในสังคมยอมรับในตัวของเขา ก็จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองซึ่งก็จะมีผลทำให้ปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ลดลงได้หรืออาจจะทำให้ไม่จำเป็นต้องมีการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อที่ใช้ในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์เลยก็ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ร่างพระราชบัญญัติโรคเอดส์ ในภาคผนวก 2